

حرکات زمین شدیدتر شده است

افزایش تعداد قربانیان زلزله های بزرگی مانند آنچه به تازگی در چین رخ داده است یا زلزله های مرگباری که در هائیتی یا شیلی رخ داد این تصور را به وجود آورده که حرکات زمین به تازگی شدیدتر شده است...

حرکات زمین شدیدتر شده است

افزایش تعداد قربانیان زلزله های بزرگی مانند آنچه به تازگی در چین رخ داده است یا زلزله های مرگباری که در هائیتی یا شیلی رخ داد این تصور را به وجود آورده که حرکات زمین به تازگی شدیدتر شده است. پدیده ای که دانشمندان نیز به آن اذعان دارند اما آن را پدیده ای غیرطبیعی نمی دانند.

به گزارش مهر، به گفته متخصصان زمین شناس، فعالیت های لرزه ای زمین شاید طی سالهای اخیر نسبت به میانگین طولانی مدتی افزایش یافته باشد اما هنوز پا را فراتر از محدوده عادی نگذاشته است.

"استفان گائو" ژئوفیزیکدان دانشگاه میسوری معتقد است زمین به نسبت دوره 20 ساله از اواسط دهه 1970 تا اواسط دهه 1990 طی 15 سال از فعالیت شدیدتری برخوردار بوده است. به گفته وی دلیل این تشدید فعالیت، شناخته شده نیست اما دلیلی به سادگی تغییرات طبیعی حرارت در میدانهای فشار در لایه لیتوسفر زمین می تواند توضیح خوبی برای چنین زمین لرزه هایی باشد. اخبار به دست آمده از زمین لرزه چین که در پی زلزله های مهیبی در آمریکا، مکزیک، هائیتی، شیلی و جزیره "ریوکیو" در ژاپن رخ داده است، نشان می دهد زمین نسبت به دوره های پیشین خود به شدت فعال شده است. با این حال این میزان به دیدگاه های مختلف نیز بستگی دارد که به گفته "رامون آروسامیت" از دانشگاه آریزونا از دیدگاه انسانی با حافظه محدود و ناکامل و اجتماعات رو به گسترش، زلزله ها در حال افزایش بوده و بسیار رواج یافته اند اما این نمی تواند بر میزان قدرت تغییرات جهانی زمین لرزه ها دلالت داشته باشد.

انتظار زلزله های بیشتر را داشته باشید

آروسامیت معتقد است با افزایش رو به رشد و سریع جمعیت انسانها و حرکت بشر به سوی فعالیت های خطرآفرین، شاهد وقوع پدیده های بیشتری خواهیم بود و زمانی که زمین لرزه ای در منطقه ای پر جمعیت رخ دهد، اخبار خسارتهای آن به سرعت پراکنده خواهد شد. در نتیجه میزان جلب توجه به موضوع افزایش یافته و اینگونه به نظر می آید که میزان وقوع آن پدیده نسبت به قبل افزایش یافته است.

کمیاب ترین پدیده ها هم معمولی اند

به گفته متخصصان زلزله 8.8 ریشتری شیلی در واقع رویدادی سالانه است که لرزه شناسان در نقطه ای از زمان انتظار آن را دارند، در واقع این زلزله رویدادی است که متخصصان در انتظار وقوع دیر یا زود آن بودند. هر دو زلزله شیلی و ریوکیو بر روی حلقه آتش رخ داده اند، منطقه ای که به واسطه اقیانوس آرام احاطه شده است و دیگر صفحه ها به زیر صفحه های زمین کشیده می شوند. در حدود 90 درصد از زمین لرزه های جهان در این قوس رخ می دهد. زلزله خیزترین منطقه پس از حلقه آتش، جایی که پنج تا 6 درصد از زمین لرزه ها در آن رخ می دهند "کمبرند آلپید" نام دارد که از منطقه مدیترانه به سوی شرق کشیده شده است.

زمانی که غیر طبیعی، طبیعی می شود

مجموعه ای از زلزله های مختلف می توانند تنها بخشی از چرخه طبیعی سیاره ای باشد که به شکلی بحث برانگیز فعال است. "رندی کلر" استاد ژئوفیزیک دانشگاه اکلاهما می گوید در صورتی که دقیق شویم می بینیم که وقوع زمین لرزه ها به صورت جهانی به مناطقی محدود شده است که زلزله در آنها امری رایج به شمار می رود اما این فرایندی کاملاً تصادفی است و از این رو گاه رویداد زلزله از همیشه کمتر و گاه شدیدتر می شود. اما این معنی خاصی در بر ندارد زیرا در ساختارهای جهانی چنین رویدادهایی با یکدیگر ارتباط ندارند.

وی می افزاید ما طی سال جاری چند زلزله بیش از حد معمول داشته ایم اما پدیده ای خارق العاده رخ نداده است. یکی از آنها زلزله ای 6.9 ریشتری در چین بوده است که در برابر مقیاسهای بزرگتر کاملاً ناچیز به شمار می رود. چین به طور کلی درباره تعداد جانباختگان زمین لرزه ای که به تازگی رخ داده است، به قطعیت نرسیده به ویژه در مناطقی که از بخشهای شرقی فاصله دارند. در این بخشها بود که کلر و تیمی از محققان مطالعات لرزه نگاری انجام داده بودند تا دریابند چرا این منطقه به این اندازه در معرض زمین لرزه قرار دارد. برای مثال در سال 1556 زمین لرزه ای 8 ریشتری در نزدیکی این منطقه در "شنسی" رخ داد و جان 830 هزار نفر را گرفت.

همچنین در سال 1976 زمین لرزه ای 7.5 ریشتری در تانگشان چین موجب مرگ 255 هزار انسان شد، منطقه ای که از موقعیت زلزله جدید چین 500 تا هزار مایل به سمت شرق فاصله دارد.

زلزله چین دور از انتظار نبود

آنچه درباره زلزله اخیر چین متفاوت است این است که این زمین لرزه به جای وقوع در میان تقاطع صفحات تکتونیکی، بر روی یکی از صفحات تکتونیکی زمین رخ داده است. زمین لرزه چین در مسیر گسلی در بخش شمال شرقی فلات رخ داده است و دانشمندان قصد دارند موقعیت دقیق این گسل را تعیین کنند. به گفته کلر این بخش، شمال شرق فلات تبت است که از ویژگی های فعالیت های تکتونیکی شدید برخوردار است.

فلات تبت تحت تاثیر فرایندهایی که در اصل به وجود آورنده آن هستند، همچنان ارتفاع پیدا می کند، فرایندی که همچنان ادامه دارد و در عین حال از جانب نیروهایی دیگر تحت فشار بوده و در نتیجه گسل های بزرگی در آن به وجود آمده است. به دلیل وجود فشار بالا که از سمت هند به آسیا وارد می شود، مجموعه ای از این گسل های بزرگ شکل گرفته اند که می توانند دوباره فعال شده و منجر به وقوع زمین لرزه هایی مشابه زمین لرزه اخیر چین شوند. این گسل های قدیمی در حدود 100 میلیون سال است که به یک نظم و ترتیب قرار گرفته اند.

بر اساس گزارش فاکس نیوز، زلزله اخیر چین را می توان به اتوبوسی تشبیه کرد که به آرامی به ساختمانی برخورد می کند اما راننده همچنان پای خود را بر روی پدال گاز فشار می دهد و فرایندی مداوم و دائمی را به وجود می آورد.